

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Ladislava Górásza a JUDr. Ivana Machyniaka v právnej veci žalobkyne **A. P.**, bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. Milanom Rojčekom, advokátom so sídlom v Žiline, Bottova č. 7, proti žalovanému **F. M.**, bývajúcemu v K., za účasti **Slovenskej kancelárie poisťovateľov** so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 82, zastúpenej Allianz – Slovenskou poisťovňou, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad č. 4, ako vedľajšej účastníčky na strane žalovaného, **o náhradu škody z ublíženia na zdraví**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 6 C 100/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. marca 2011 sp.zn. 6 Co 107/2010 v spojení s opravným uznesením z 26. mája 2011 sp.zn. 6 Co 107/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Žalovanému a vedľajšej účastníčke sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Čadca 10. júla 2003 (po jej rozšírení v priebehu konania) sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplata sumy 461 400 Sk (15 315,67 EUR) predstavujúcej dvadsaťnásobné zvýšenie náhrady za bolesť spôsobenú jej poškodením zdravia a jeho liečbou ako následkami úrazu, ktorý utrpela dňa 4. novembra 2002 pri dopravnej nehode zavinenej žalovaným. Uplatnený nárok odôvodnila mimoriadne

bolestivým priebehom liečby, jej dĺžkou, vykonanými operáciami, rehabilitáciami, obmedzeniami v pohybe a pociťovaním následkov úrazu do konca života.

Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) v poradí štvrtým rozsudkom z 15. decembra 2009 č.k. 6 C 100/2003-246 v spojení s opravným uznesením z 11. februára 2010 č.k. 6 C 100/2003-260 (po právoplatnom zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 115 350 Sk rozsudkom z 15. februára 2007 č.k. 6 C 100/2003-136 a po zastavení konania pre späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 13 500 Sk rozsudkom zo 7. augusta 2008 č.k. 6 C 100/2003-187) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 11 038,63 EUR a zaplatiť jej aj náhradu trov konania 5 991,95 EUR na účet jej právneho zástupcu, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň rozhodol i o povinnosti žalovaného zaplatiť v rovnakej lehote na účet súdu prvého stupňa náhradu trov štátu 39,83 EUR a súdny poplatok 551,94 EUR. V odôvodnení rozsudku uviedol, že u žalobkyne sú dané dôvody na zvýšenie odškodnenia za bolesť na pätnásťnásobok sumy zodpovedajúcej bodovému hodnoteniu bolestného. Tieto dôvody videl v tom, že žalobkyňa pre prudkú bolestivosť nemohla vykonávať niektoré práce v domácnosti, bola pri nich odkázaná na pomoc iných osôb, následne boli u nej revidované zranenia a odstraňované osteosyntetické materiály, prekonávala tehotenstvo a pre bolestivosť odložených zákrokov tváre sa nemohla plne venovať narodenému dieťaťu. Priznané odškodnenie vypočítal ako rozdiel medzi pätnásťnásobkom sumy zodpovedajúcej bodovému hodnoteniu (384,5 bodov x 60 Sk x 15 = 346 050 Sk /11 486,75 EUR/) a sumou 13 500 Sk (448,11 EUR), ktorá už bola žalobkyni vyplatená vedľajšou účastníčkou a o ktorú žalobkyňa vzala žalobu späť.

Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie vedľajšej účastníčky rozsudkom zo 16. marca 2011 sp.zn. 6 Co 107/2010 v spojení s opravným uznesením z 26. mája 2011 sp.zn. 6 Co 107/2010 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 317,67 EUR do troch dní a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Rozhodol aj o povinnosti žalobkyne a žalovaného zaplatiť na účet súdu prvého stupňa náhradu trov štátu, každý po 56,80 EUR, a o povinnosti žalovaného zaplatiť na účet tohto súdu súdny poplatok 16,50 EUR. Na rozdiel od prvostupňového súdu bol toho názoru, že u žalobkyne nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej

len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“). Uviedol, že postup podľa uvedeného ustanovenia musí mať oporu v skutkových zisteniach a musí byť podložený takými skutočnosťami a okolnosťami, ktoré sú tak výnimočné, že nepostačuje základné odškodnenie ani po zvýšení bodového hodnotenia znalcom. Pri bolestnom možno pristúpiť k jeho mimoriadnemu zvýšeniu, ak poškodený trpí zvlášť mučivými útrapami alebo mučivými stavmi, prípadne ak je obzvlášť citlivý, prípadne nemožno tmiť bolesť medikamentóznou liečbou. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil záver, že žalobkyňa netrpela bolesťami majúcimi charakter zvlášť mučivých útrap a nebolo preukázané, že by jej bolesť spôsobovala zvlášť mučivé stavy. Priebeh jej liečby bol bez komplikácií, bolesti a sprievodné ťažkosti neboli výnimočné, ale boli primerané utrpeným zraneniam. Uplatnený nárok preto považoval za opodstatnený len do výšky rozdielu medzi sumou zodpovedajúcou bodovému hodnoteniu určenému znalcom (384,5 bodov x 60 Sk) 23 070 Sk a sumou plnenou žalobkyni v priebehu konania vedľajšou účastníčkou 13 500 Sk, t. j. v sume 9 570 Sk (317,67 EUR).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobe vyhovel, alebo aby ho zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci týmto súdom namietajúc, že právna úprava týkajúca sa odškodňovania bolesti nepozná a nedefinuje pojem zvlášť mučivej útrapy a zvlášť mučivého stavu. Namietala aj nedostatok riadneho odôvodnenia a nepresvedčivosť rozsudku odvolacieho súdu. Poukazovala tiež na výsledky znaleckého dokazovania o bolestivom spôsobe liečby a na skutočnosť, že znalec zvýšil základnú sadzbu bolestného na dvojnásobok.

Vedľajšia účastníčka vo vyjadrení k dovolaniu žiadala tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal tento rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Dovolací súd predovšetkým z úradnej povinnosti skúmal existenciu väd konania taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 O.s.p. a iných väd, ktoré mohli mať za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci. Zistil, že z obsahu spisu žiadne takéto vady nevyplývajú. Za nedôvodnú v tomto smere považoval námietku dovolateľky o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu. Z odôvodnenia tohto rozsudku je zrejmé, že odvolací súd dal odpoveď na všetky podstatné skutkové a právne otázky týkajúce sa uplatneného nároku, pričom dôvody rozhodnutia sú jasné a presvedčivé. V odôvodnení rozsudku na strane 5 až 7 odvolací súd najprv podrobne zosumarizoval skutkové zistenia vyplývajúce z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa a následne objasnil svoje úvahy týkajúce sa interpretácie dôvodov hodných osobitného zreteľa umožňujúcich mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť, a vysvetlil aj svoje závery o tom, prečo zistený skutkový stav neumožňoval u žalobkyne konštatovať existenciu takýchto dôvodov. Poukázal tiež na to, že primeranosť odškodnenia za bolesť so zreteľom na konkrétne okolnosti (združené poranenie s predĺženou dobou liečby a operačné zákroky) zohľadnil znalec zvýšením bodového hodnotenia na dvojnásobok základnej sadzby. Okolnosť, že odpoveď odvolacieho súdu na skutkový a právny stav dovolateľku neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie odvolacieho rozsudku nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek účastníka konania.

Následne sa preto dovolací súd zaoberal správnosťou napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, t.j. či rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť nesprávnu aplikáciu hmotného práva na zistený skutkový stav alebo jeho nesprávny výklad, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie. V rámci dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd skúma, či zistený skutkový stav umožňoval, resp. neumožňoval právny záver, ku ktorému dospel odvolací súd.

V preskúmvanej veci bolo dovolaním spochybnené právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesti spôsobené poškodením zdravia žalobkyne a jeho liečbou. Podľa názoru dovolacieho súdu riešenie tejto otázky odvolacím súdom bolo správne.

Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd sa neodchýlil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, ale dôsledne z neho vychádzal. Správne aplikoval na daný prípad

vyhlášku č. 32/1965 Zb., platnú v čase poškodenia zdravia a liečby žalobkyne, a správne interpretoval ustanovenie § 7 ods. 3 tohto právneho predpisu, keď voči jeho príkladnej konkretizácii dôvodov hodných osobitného zreteľa pre mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť nemožno mať výhrady. Právny záver odvolacieho súdu o tom, že v danej veci sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa, ako výsledok jeho úvahy vychádzajúcej zo skutkových zistení, podľa ktorých žalobkyňa netrpela bolesťami majúcimi charakter zvlášť mučivých útrap, priebeh liečby bol bez komplikácií, bolesti a sprievodné ťažkosti neboli výnimočné a boli primerané utrpeným zraneniam, dovolací súd nemal dôvod spochybníť. Úvahy odvolacieho súdu neboli totiž zjavne neprimerané, ale naopak zodpovedali zisteným skutočnostiam. Správny bol aj jeho právny záver, že v súvislosti s uplatneným nárokom nebolo možné prihliadnuť na okolnosti, na ktoré v konaní poukazovala žalobkyňa, a to na jej zhoršujúci sa zdravotný stav, trvalé následky úrazu, obmedzenia v pracovnom i osobnom živote, odkázanosť na pomoc okolia či príbuzných, na skutočnosť, že úraz utrpela v mladom veku a že prekonala psychické traumy. Tieto okolnosti by mohli byť relevantné pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý však nebol predmetom konania. Dovolací súd sa so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne smerujúce proti správne mu rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Úspešnému žalovanému a vedľajšej účastníčke náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože im v súvislosti s ním žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová